

Ἐπὶ τῇ ἱερᾷ μνήμῃ
τοῦ Ὁσίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου
(14 Ἰουλίου)

Ὁ μεγαλύτετος καὶ ὑπερθαύμαστος πολυέλεος ὄλου τοῦ Κόσμου καὶ ὁ ἀνακαινισμὸς ὅλης τῆς κτίσεως

Σχόλιο τοῦ Ὁσίου Νικοδήμου στὸ Β΄ Πέτρ. γ' 13

ΔΕΝ δύναμαι ἐδῶ νὰ σιωπήσω τὸ ὥραϊον καὶ προσφυὲς παράδειγμα ὁποῦ φέρουσι μερικοὶ περὶ τοῦ ἀνακαινισμοῦ ὅλης τῆς κτίσεως.

Καθώς, λέγουσιν, ἓνας σοφὸς τεχνίτης ὁποῦ κατασκευάζει ἓνα μεγάλο, καὶ θαυμαστόν, καὶ πολυέξοδον Πολυέλεον, δὲν τὸν τελειώνει μίαν φοράν, ἀλλὰ τὸν δουλεύει εἰς πολλοὺς χρόνους, καὶ τώρα μὲν δουλεύει ἓνα μικρὸν μέρος τοῦ πολυελέου, τώρα δέ, ἄλλο· καὶ ἄλλοτε μὲν κατασκευάζει τὴν μεσαίαν βέργαν τοῦ πολυελέου, ἄλλοτε δὲ τὰ κανδύλιά του, ἄλλοτε τὴν φοῦσκαν του, καὶ ἄλλοτε ἐργάζεται τὰ μέρη ἐκεῖνα ὁποῦ ἔχουν νὰ δεχθοῦν τὰ κηρία.

Ἀφοῦ δὲ τελειώσῃ ὅλον τὸν πολυέλεον καὶ ὅλα τὰ μέρη μικρὰ καὶ μεγάλα ὁποῦ τὸν συνθέτουσι, τότε σταίνει τὸν θαυμαστόν πολυέλεον ἐκεῖνον εἰς τὸ μέσον τῆς ἀγορᾶς, συναρμοσμένον ἀπὸ ὅλα τὰ πάμπολλα μέρη του, καὶ βλέποντας αὐτὸν πῶς ἔγινε κατὰ τὸν σκοπὸν του, ὥραϊος καὶ τεχνικώτατος, χαίρεται μεγάλως καὶ εὐφραίνεται.

Ἄλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι βλέποντες αὐτὸν λαμπρότατον, καὶ ἀρμοσμένον μὲ μίαν ὑπερθαύμαστον τέχνην, μένουν ἐκστατικοὶ καὶ ἐπαινοῦσι τὸν τεχνίτην ὁποῦ τὸν κατεσκεύασεν, ἐπιφωνοῦντες τὸ «εὐ̅γε! εὐ̅γε!».

Τοιουτοτρόπως καὶ ὁ πάνσοφος ἀριστοτέχνης καὶ ἀρχιτέκτων Θεός, θέλωντας νὰ κατασκευάσῃ τὸν μεγαλότατον τοῦτον, καὶ ὑπερθαύμαστον, καὶ ἄπειρον σχεδὸν εἰς τὸ μέγεθος πολυέλεον ὅλου τοῦ Κόσμου, δὲν τὸν ἐτελείωσε παρευθύς, ἐπειδὴ καὶ τὰ μέρη ὅπου συνθέτουσι τοῦτον τὸν μεγαλότατον πολυέλεον, δὲν εἶναι μόνον ἄψυχα

καὶ ἄλογα, ἀλλ' εἶναι καὶ λογικὰ καὶ αὐτεξούσια.

Καὶ διὰ τοῦτο δουλεύει τὰ μέρη ταῦτα τοῦ κόσμου τώρα ἐπὶ τὰ χιλιάδας καὶ τριακοσίους ἔνδεκα χρόνους καὶ ἀκόμη δὲν ἤξευρομεν πόσους χρόνους ἔχει νὰ τὸν δουλεύῃ ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.

Καὶ τώρα μὲν, κατασκευάζει καὶ τελειώνει ἓνα μέρος τοῦ πολυελέου, τώρα δὲ τελειώνει ἄλλο, ἥγουν ποτὲ μὲν ἀρπάζει μίαν ψυχὴν φυλαχθεῖσαν καθαρὰν διὰ τῆς ἐργασίας τῶν ἐντολῶν, ποτὲ δὲ ἀρπάζει ἄλλην δικαιωθεῖσαν διὰ τῆς μετανοίας· καὶ ἄλλον μὲν σώζει διὰ τῶν ἐπαγγελιῶν Του, ἄλλον δὲ διὰ τῶν ἀπειλῶν Του· ἐκεῖνον, γλυτώνει ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν διὰ τινος κρίσεως καὶ παιδείας, τοῦτον ἐλευθερώνει ἀπὸ τὸν διάβολον διὰ τῆς χάριτός Του, ἕως ὅπου νὰ τελειώσῃ ὅλα τὰ μέρη μικρὰ καὶ μεγάλα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔχει νὰ συντεθῇ ὁ ὑπερθαύμαστος αὐτὸς τοῦ Κόσμου Πολυέλεος.

* * *

Ὅταν δὲ ταῦτα τελειωθοῦν καὶ ἀνακαινισθοῦν οἱ οὐρανοί, οἱ φωστῆρες, τὰ ἄστρα, τὰ στοιχεῖα, ἡ γῆ, τὰ σώματα τῶν δικαίων διὰ τῆς παλιγγενεσίας καὶ ἀναστάσεως, καὶ τῆς εἰς τὸ κρεῖττον ἀλλαγῆς τε καὶ ἀλλοιώσεως, τότε ἔχει νὰ συστήσῃ ὁ ἀριστοτέχνης Θεὸς τὸν μέγαν τοῦτον τοῦ παντὸς πολυελέον Του, καὶ νὰ τὸν ἁρματώσῃ μὲ ὅλα τὰ παγκάλλιστα, ὑπέρλαμπρα, καὶ ὑπερθαύμαστα αὐτοῦ μέρη, ἥγουν τότε ἔχει νὰ συνθέσῃ αὐτὸν μὲ ἓνα οὐρανὸν ὅπου νὰ λάμπῃ ὡσὰν σελήνην, μὲ ἓνα ἥλιον ὅπου νὰ ἀστράπτῃ ἐπταπλασίως ἀπὸ ὅ,τι ἀστράπτει τώρα, μὲ μίαν σελήνην λάμπουσαν ὡσὰν ἥλιος, μὲ τόσα μυριάριθμα ἄστρα, ὅπου νὰ λάμπῃ τὸ καθ' ἓνα ὑπὲρ τὴν σελήνην, μὲ μίαν γῆν ἀστράπτουσαν ὡσὰν τὸ καθαρὸν χρυσίον, καὶ τὸν διαφανῆ

σάπφειρον, μὲ τόσα ἀναρίθμητα σώματα τῶν δικαίων, ὅπου ἔχει νὰ λάμπῃ τὸ καθ' ἓνα ὡσὰν ὁ ἥλιος, καθὼς εἶπεν ὁ Κύριος.

Ὡστε ὅπου ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος μὲ τόσους ἀναριθμήτους ἡλίους ἐκπέμπων τὸ φῶς εἰς τὴν γῆν, καὶ ἡ γῆ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἀντανεκλῶσα εἰς τὸν οὐρανὸν τὸ ἴδιον φῶς, καὶ τὰ δύο ὁμοῦ ἔχουσι νὰ κάμνουν μίαν ἀλληλοδιάδοχον συνέχειαν φωτός· ἐκ δὲ τῆς συνεχείας ταύτης, οὐρανὸς καὶ γῆ καὶ τὸ μεταξύ, ἦτοι ὅλον τὸ πᾶν ἔχει νὰ φαίνεται ἓνα φῶς ἀδιάκοπον, ἀνέσπερον καὶ ἀβασίλευτον.

Ὅθεν ὁ τοῦ τοιοῦτου πολυφώτου καὶ πολυθαυμάστου Κόσμου πάνσοφος τεχνίτης Θεός, βλέπων αὐτὸν πῶς ἔγινε κατὰ τὸν σκοπὸν ἐκείνον, τὸν ὁποῖον ἐπροώρισεν εἰς τὴν θεαρχικὴν Του ιδέαν πρὸ τῶν αἰώνων, ἔχει νὰ χαρῆ καὶ νὰ εὐφρανθῆ, διατὶ τὸ ἔκτυπον καὶ ἡ εἰκὼν ἔγινεν ὅμοιον μὲ τὸ Πρωτότυπον, καὶ τὸ ποίημα ἔλαβεν ὁμοιότητα μὲ τὸν Ποιητήν.

Διότι, εἶδε μὲν ὁ Θεὸς εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δημιουργίας ὅλα τὰ ποιήματά Του πῶς εἶναι καλά, ὡς μαρτυρεῖ ἡ Ἁγία Γραφή: *«Καὶ εἶδεν ὁ Θεὸς τὰ πάντα, ὅσα ἐποίησε, καὶ ἰδοὺ καλὰ λίαν»* (Γενέσ. α' 31)· δὲν ἐχάρη ὁμοῦ οὔτε εὐφράνθη δι' αὐτά, διατὶ ἀκόμη δὲν εἶχον λάβῃ τὴν τελείαν αὐτῶν ἀποκατάστασιν· μάλιστα δὲ καὶ ἐλυπήθη διὰ τὴν φθορὰν ὅπου ἔλαβον. Ὅταν δὲ τελείως ἀποκατασταθοῦν καὶ ἀνακαινισθοῦν ἐν τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ, τότε ἔχει νὰ χαρῆ καὶ νὰ εὐφρανθῆ ὁ τούτων Δημιουργός.

Καὶ τοῦτο προειδὼς τῷ προφητικῷ ὀφθαλμῷ ὁ προφητάναξ Δαβὶδ, ἀνεβόησεν: *«εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ»* (Ψαλμ. ργ' 22)· καὶ στοχάσασθε πῶς δὲν εἶπεν, εἰς χρόνον ἀπερασμένον ὅτι *«εὐφράνθη»*, ἢ εἰς χρόνον ἐνεστῶτα ὅτι *«εὐφραίνεται»*, ἀλλὰ εἰς χρόνον μέλλοντα ὅτι *«ἔχει νὰ εὐφρανθῆ»*, διὰ νὰ φανερώσῃ ὅτι τότε μόνον ἐν τῷ ἀνακαινισμῷ καὶ τῇ τελείᾳ ἀποκαταστάσει τοῦ Κόσμου μέλλει νὰ χαρῆ, ὡς εἶπομεν.

Οὐ μόνον δὲ ὁ Θεός, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ Ἄγγελοι καὶ ὅλοι οἱ δίκαιοι ἄνθρωποι βλέποντες τὴν ὑπέρκαλλον λαμπρότητα καὶ θαυμαστὴν ἁρμονίαν καὶ ὠραιότητα τοῦ θαυμαστοῦ τούτου πολυελέου, ὅλοι συμφώνως ἔχουν νὰ χαροῦν καὶ ὅλοι ἔχουν νὰ θαυμάσουν, ὥστε ὅπου ἀπὸ τὴν

πολλήν τους χαρὰν καὶ τὸν ὑπερβάλλοντα θαυμασμὸν νὰ δοξολογοῦν μὲ μυρία δοξολογίας τὸν μέγαν ἀριστοτέχνην Θεόν, ὁποῦ ἐκατασκεύασε τοιοῦτον ὑπερθαύμαστον κόσμον καὶ μὲ ἀπείρους εὐχαριστίας νὰ τὸν εὐχαριστοῦν εἰς αἶῶνα αἰῶνος.

Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ δαίμονες, καὶ αὐτοὶ οἱ ἀσεβεῖς καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι ἔχουν νὰ θαυμάσουν τὴν ὑπερβάλλουσαν ὠραιότητα τοῦ καινοῦ ἐκεῖνου καὶ ὑπερλάμπρου κόσμου, τόσον ὁποῦ ἔχουν νὰ λυποῦνται αἰωνίως, διατὶ οἱ ἄθλιοι ἐστερήθησαν τῆς ἀπολαύσεως τοιοῦτου ὑπερκαλλεστάτου θεάματος.

